La răspîntiile vieții

Un tată trădător

Zilele trecute am stat de vorbă cu o femeie, mamă a doi copii, sosită în orășelul nostru de pe palma de pămînt din stînga Nistrului unde vrăjmășia războiului arde nu numai fața pămîntului mioritic, dar și inimile oamenilor trăitori ai acestui meleag.

N-a vrut să-și spună numele de familie. Din convorbirea noastră am înțeles de ce. Veți înțelege și Dumneavoastră, stimați cititori, parcurgînd în continuare rîndurile de mai jos.

— Care a fost motivul că ați părăsit casa și v-ați refugiat pe teritoriul raionului nostru?

— Motivul, din păcate, e unul: situația creată de separatiștii și criminalii de dincolo de Nistru îi face pe mulți să lepede casa și să fugă spre frații și surorile lor de aici. În cazul meu situația e și mai complicată: eu am fost dată afară din casă împreună cu copiii chiar de soțul meu legitim.

— Cum de s-a întîmplat așa ceva? Apropo, de ce naționalitate e soțul Dumneavoastră?

— Din păcate, e moldovean ca și mine, însă are cu totul alte convingeri. Prăpastia dintre noi a luat naștere încă atunci cînd limba noastră a fost decretată limbă de stat pe teritoriul republicii. Eu căutam să insuflu dragostea pentru limba maternă și copiilor mei, ceea ce lui nu-i plăcea defel. Soțul și părinții lui socoteau că grafia latină în viața noastră înseamnă venirea românilor peste noi, ocuparea și transformarea noastră într-un popor de mîna a doua. Aceste și multe alte scorniri de acest fel, cu toate zoile pe care le poate face Tiraspolul, sînt turnate zilnic peste capetele locuitorilor de dincolo de Nistru în fiece oră, în fiece minut. Mulți sînt duși în eroare de politica lor, dar și mulți cad sub influența lor în mod conștient, ademeniți de bani și viață aventuroasă.

— Cum credeți, soțul Dumneavoastră din care categorie face parte?

— Mai degrabă din ultima. La 2 noiembrie 1990, cînd în orășelul unde locuiam s-a început conflictul, eram la lucru în clădirea comitetului executiv raional. Ziua au venit așa-zișii gardiști ai OSTK-ului și ne-au anunțat: clădirea va fi blocată, de aceea trebuie să eliberăm locurile de lucru. Am ieșit. În același timp la radioul local a fost transmis că au venit românii și toți locuitorii trebuie să iasă la apărarea orășelului. Un grup de femei cu copii s-au dus la unitatea militară din localitate și au cerut să fie apărate, adicătelea de românii care vin să-i ucidă. Eu m-am dus acasă, iar soțul meu s-a dus să stea la post pentru a ne «apăra» de românii, care nici de gînd nu aveau să vină peste noi. Majoritatea au înțeles însă atunci că acesta-i un zvon fals, care e lansat pentru a tulbura apele și așa nu prea limpezi. După ce s-a văzut că alarma, ca atare, a fost falsă, separatiștii au căutat să tensioneze în continuare atmosfera din jur.

În octombrie anul trecut s-a început încă o ofensivă asupra orașului, cînd la poliție a fost ridicat tricolorul. Au apărut împușcături, a fost închisă școala. Peste un timp criza s-a agravat. La 13 decembrie m-am dus la școală, școala era închisă, la lucru ni s-a spus că clădirea este luată de administrația locală pentru a fi dată policlinicii pentru copii. E clar: copiii n-au avut nici un acces în clădire și ea a fost dată gardiștilor. Toată documentația noastră a fost aruncată jos, călcată în picioare. Noi, lucrătorii organizației noastre, am rămas în drum. M-am dus acasă și i-am spus soțului și socrilor, care, de altfel, sînt și ei moldoveni de naționalitate, că din pricina că ei îi susțin pe separatiști și joacă așa cum le cîntă, eu am rămas fără serviciu și n-am cum să-mi întrețin familia. Printre altele fie spus, soțul meu n-a lucrat mult timp și cu eram aceea care asiguram familia cu finanțe. La care soțul a răspuns foarte scurt: «Bine ți-au făcut!» Ne-am certat, iar peste un timp soțul, care intrase în rîndurile voluntarilor din partea separatiștilor, mi-a spus într-o zi: «Dacă nu-ți plac legile noastre, viața noastră, i-ați copiii și pleacă. Eu mă simt bine cu cei cu care lupt pentru eliberarea pămîntului meu».

— Extraordinară orbire. Să-ți dai copiii afară din casă și, moldovean fiind, să-ți «aperi» pămîntul de moldoveni.

— Da, anume așa a procedat. Mi-a pus ultimatumul: ori trec la convingerile lor, ori să plec din casă. Mi-a numit data pînă cînd pot să mă mai gîndesc, apoi m-a dat afară împreună cu doi copii numai cu ceea ce aveam pe noi, fiindcă pînă în ultima clipă n-am vrut să recunosc nici cea mai mică parte din aiurelile lor separatiste. Am fost dată afară fără nici un fel de judecată, deși am încercat să mă adresez organelor de drept. Însă și acelea erau sub conducerea separatiștilor și cînd au aflat cum stau lucrurile — nici n-au vrut să mă asculte.

— Și ați trecut Nistrul. Iar soțul a rămas să lupte în rîndurile «glorioasei armate» a separatiștilor? Ce l-a ademenit totuși, mai tare, cum credeți?

— Cred că a început să primească salariu bun și i s-a oferit posibilitatea să ducă o viață de aventură, să nu răspundă de nimic, să nu facă nimic în afară de-a umbla cu arma subțioară. Asta și convingerea că luptă ca să nu fie «ocupat» de români. Iată idealul pentru care și-a aruncat familia la voia întîmplării.

Aș vrea să mai adaog că în localitățile ocupate de separatiști sînt create pentru oamenii de bună credință niște condiții groaznice, pe care e imposibil să le suporți. Așa că nici vorbă să rămîn dincolo. Mulțumesc conducerii republicii care are grijă de noi. Aici am fost restabilită la lucru, copiii mi-au fost aranjați la școală. Am primit ajutor bănesc de la fondul de copii din Chișinău cîte 400 ruble, iar de la executivul raional — 3000 ruble. Dar ce înseamnă banii, cînd ți-i distrusă viața și tot ce-ai agonisit a rămas altcuiva.

De atîta nu vreau să dau publicității numele meu de familie, fiindcă am de gînd să mă duc totuși odată, cînd situația s-a mai normaliza, să-mi i-au partea ce mi se cuvine după lege. Eu cred că cititorii mă vor înțelege.

A consemnat
Ion CHIPERI,
șeful secției scrisori și probleme sociale la ziarul raional «Vocea gliei» din Telenești.

Doamne...

PE CÎMPIILE țării noastre colindă iarăși primăvara, pretutindeni clocotește munca. Dar spre deosebire de alți ani deseori observăm că oamenii se întîlnesc tăcuți, avînd parcă o piatră pe suflet și nu mai seamănă de loc cu cei de cîndva: veseli, pătărănoși după cum e pămînteanul nostru întotdeauna. Și-a închis inima și sufletul tot poporul, văzînd ce surprize ne-au adus unii pretinși tovarăși, cîndva primiți cu atîta căldură și amabilitate.

În legătură cu aceste triste evenimente vreau să povestesc următoarele.

Mi-am făcut serviciul militar dincolo de Cercul Polar, pe peninsula Kola, în regiunea Murmansk, raionul Kandalakșa. Ultima localitate era legată cu o alta — Alakurtti — cu un drum auto. Pe de o parte și de alta a lui erau atîrnate de sîrmă ghimpată, la interval de 10 metri nenumărate tăbliță cu inscripția: «Cîmp de mine». Puteai «contempla» acest tablou pe tot parcursul drumului pînă la unitatea noastră militară din Alakurtti (această denumire în limba filandeză înseamnă Valea florilor). Mii de hectare au fost minate în urma a două războaie: cu finlandezii în 1939 și în cel de-al doilea război mondial. Pe alocuri puteai vedea chiar și scheletele ostașilor răpuși cu arma lîngă ei. Așa și rămîneau ani la rînd... De multe ori se întîmplau cazuri tragice cînd pe locurile deja dezminate unii ostași, care nu-și prea dădeau seama de pericol și ridicau de pe jos diferite obiecte, erau aruncați în aer. În fiecare an erau obligați să semneze precum că vor respecta regulile de securitate — și totuși... Uneori chiar și numai de la adierea vîntului în munți explodau mine atîrnate pe copaci, ascunse în cele mai neașteptate locuri: suferea natura, suferau și animalele.

Și acum ce se întîmplă? Unii «tovarăși» din fostul imperiu continuă tradiția: mineză pămînturile noastre strămoșești. Chiar și de se va ajunge la o conciliere totală — tot -una vor rămîne atîtea semințe ale morții ce vor curma viața oamenilor.

Iată la ce ne-a adus pe toți bunătatea noastră...

D. LEU.

Satul Zgărdești, raionul Telenești.